

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr. 8
la Hotărârea Consiliului INJ nr. 18/2
din 18 octombrie 2024*

CURRICULUM
la disciplina
**„METODICA INVESTIGĂRII INFRAȚIUNILOR
CONTRA SĂNĂȚĂȚII PUBLICE ȘI CONVIEȚUIRII SOCIALE”**
(candidați la funcția de procuror)

AUTOR:

Nicolae ZANEVICI
Procuror-șef interimar al
Secției analiză criminologică
și inițiative legislative, formator
INJ

_____AVIZAT
Șefa Direcției instruire și cercetare,
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU 2024

I. PRELIMINARII

Metodica investigării de către procuror a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale constituie disciplina care elaborează metodele tactice și procedeele de descoperire, investigare și cercetare a acestor categorii de infracțiuni.

Studiul acestei discipline este deopotrivă necesar și util pentru audienți, constituind un esențial ajutor pentru formarea deprinderilor la descoperirea și fixarea urmelor, elaborarea tacticii efectuării anumitor acțiuni procesuale și metodelor de cercetare a acestei categorii de infracțiuni.

Modulul dat urmează să se îmbine echilibrat cu lucrări practice și cu experimente judiciare, dând posibilitate audienților să obțină deprinderi de aplicare a mijloacelor tehnice și metodelor practice de cercetare precum și să obțină abilitățile necesare pentru elaborarea actelor procedurale inerente acestei categorii de infracțiuni.

Investigarea infracțiunilor este un proces important, mai ales din perspectiva probatoriului, ținând cont de specificul categoriei de infracțiuni propuse spre studiere precum și ponderea acestor infracțiuni din numărul total al infracțiunilor înregistrate, investigate și examinate în instanța de judecată în perioada ultimilor ani.

Din aceste considerente, în prezentul curriculum este acordată suficientă atenție nu doar ideii de acumulare a cunoștințelor teoretice, dar și celei de formare a abilităților tipice domeniului de activitate, precum și a capacității de a transfera cunoștințele teoretice și abilitățile practice în situații nestandarde.

Subsidiar, curriculumul la disciplina „*Metodica investigării infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale*” se prezintă ca un document de politică educațională și, în același timp, drept un instrument juridic ce sintetizează stadiul formării profesioniștilor de resort în societate.

Curriculumul se axează pe nivelurile comportamentale, care au un grad divers de complexitate: cunoaștere, aplicare și integrare.

Scopul instruirii la disciplina „*Metodica investigării infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale*” rezidă în oferirea posibilității audienților în formarea deprinderilor practice necesare pentru efectuarea investigațiilor eficiente și plene în vederea administrării probelor pentru ca, în consecință, să fie realizat cu succes scopul procesului penal.

Instruirea în domeniul nominalizat va scoate în relief valorificarea potențialului fiecărui audient la o gândire analitică și de sinteză necesară în cadrul conducerii sau, după caz, exercitării urmăririi penale.

Curriculum-ul este elaborat în baza legislației procesual-penale în vigoare a Republicii Moldova, a doctrinei juridice de specialitate, a practicii judiciare, fapt care va permite viitorilor procurori să-și completeze și să-și aprofundeze cunoștințele teoretice cu abilități practice.

II. PRINCIPALELE OBIECTIVE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să relateze despre scopurile conducerii/exercitării urmăririi penale;
- să definească conceptele și principiile de bază ale procesului penal;
- să conștientizeze importanța procesului de administrare a probatoriului în cadrul procesului penal prin dobândirea probelor în modul stabilit de actele normative în vigoare, care ar servi la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției sau nevinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

La nivel de aplicare:

- să identifice soluții concrete pentru problemele de ordin practic vizând efectuarea acțiunilor procesuale în scopul constatării elementelor de fapt prin intermediul mijloacelor de probă în cadrul procesului penal, ținând cont de particularitățile acestor categorii de infracțiuni;
- să utilizeze mijloace tehnice speciale la efectuarea acțiunilor procesual-penale;
- să fie capabil să formuleze întrebări față de specialiști și experți în vederea atingerii scopurilor dispunerii constatării tehnico-științifice și medico-legale sau efectuării expertizelor judiciare;
- să formeze deprinderi de organizare a lucrului colaboratorilor organelor de drept în cazul efectuării acțiunilor procesuale de cercetare la fața locului, experimentului în procedura de urmărire penală, efectuarea percheziției și ridicarea de obiecte, a măsurilor speciale de investigații etc.
- să identifice algoritmele de încadrare juridică a faptelor infracționale incriminate în Capitolul VIII al Părții Speciale a Codului penal.

La nivel de integrare:

- să formeze capacități de transfer al cunoștințelor teoretice și a abilităților practice în situații atipice, soluționarea situațiilor dificile, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate în cazul realizării acțiunilor procesual-penale;
- să aprecieze importanța unui probatoriu în strictă conformitate cu legea, în vederea garantării și protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului precum și excluderii unor decizii arbitrare;
- să conștientizeze necesitatea direcționării activității organelor de drept la evidențierea circumstanțelor care dovedesc vinovăția bănuțului, învinutului, cât și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formatori	Semestrul I	Ore curs	Ore seminar	Evaluarea
Metodica investigării infracțiunilor contra sănătății publice și	Nicolae Zanevici		4	12	Evaluarea continua a activității/Examen final

conviețuirii sociale					
-----------------------------	--	--	--	--	--

IV. TEMATICA INSTRUIRILOR ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr.	<i>Tema</i>	<i>Numărul de ore pentru activități</i>
1	Caracterizarea generală a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale.	4
2	Circumstanțele care urmează a fi elucidate și probate, în cazul infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale. Elementele de fapt care urmează a fi constatate în cadrul procesului penal pe infracțiuni din domeniul propus spre formare și mijloacele de probă preeminente a fi utilizate la administrarea probelor.	3
3	Metodica efectuării anumitor acțiuni de urmărire penală în cadrul investigării infracțiunilor din Capitolul VIII al Părții Speciale a Codului penal. Aspectele practice la realizarea procedurilor probatorii: - Cercetarea la fața locului; - Ridicarea de obiecte și documente; - Percheziția; - Temeiurile și procedura de dispunere a expertizelor judiciare; - Audierea părților vătămate/succesorului părții vătămate, martorilor, bănuitului/învinuitului.	4
4	Particularitățile elaborării actelor procedurale inerente infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale și anume: - Ordonanța de pornire a urmăririi penale; - Ordonanța de dispunere a expertizelor judiciare; - Ordonanța de punere sub învinuire; - Rechizitoriul/Acordul de recunoaștere a vinovăției.	4
5	Evaluare și feedback	1
Total ore:		16

V. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/Resurse logistice	Sugestii pentru lucru individual
Tema 1 Caracteristica generală a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale.		
<i>Ore curs</i>	<i>Curs-prelegere</i>	
1. Caracterizarea generală a infracțiunilor contra sănătății publice.	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming Proiector/laptop	Studierea practicii judiciare uniforme a Curții Supreme de Justiție.

<p>2. Caracteristica generală a infracțiunilor legate de traficul de droguri, precursori, etnobotanice și analogii acestora.</p> <p>3. Semnele ce caracterizează infracțiunile ce ating atingere unor relații de conviețuire socială.</p> <p>4. Problema concursului de infracțiuni și a concurenței de norme în cazul infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale.</p> <p>5. Aspecte teoretico-practice ale calificării faptelor infracționale.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Descrierea modalităților normative de săvârșire a infracțiunilor cu identificarea particularităților de calificare a fiecărei infracțiuni din această categorie.</p> <p>Explicarea concordanței între determinarea și constatarea juridică a corespunderii între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute în codul penal.</p>	<p>Flipchart Acces la internet</p>	<p>Lectura surselor din lista bibliografică.</p> <p>Soluționarea spețelor.</p>
<p>Tema 2. Circumstanțele care urmează a fi elucidate și probate, în cazul infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <p>1. Circumstanțele primordiale care urmează a fi stabilite în cazul infracțiunilor precum și elementele de fapt necesare pentru individualizarea pedepsei care urmează a fi aplicată de către instanțele judecătorești.</p> <p>2. Particularitățile înaintării și verificării versiunilor în situațiile în care făptuitorul nu este identificat.</p> <p>3. Mijloacele de probă și procedeele probatorii care urmează a fi utilizate în cadrul urmăririi penale.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Descrierea elementelor de fapt care urmează a fi probate în cadrul procesului penal.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Curs-prelegere</i></p> <p>Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming Proiector/laptop Flipchart</p>	<p>Studiu de caz. Elaborarea proiectelor de plan de acțiuni de urmărire penală</p> <p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor.</p>

<p>Versiunile care pot fi înaintate de către procuror la investigarea infracțiunilor și modalitățile de verificare a acestora pentru a exclude camuflarea de către făptuitor a unor fapte prejudiciabile mai grave.</p>		<p>Întocmirea proiectelor actelor procesuale.</p>
<p>Tema 3. Metodica efectuării anumitor acțiuni de urmărire penală în cadrul investigării infracțiunilor din Capitolul VIII al Părții Speciale a Codului penal.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <p>1. Structura și conținutul proceselor-verbale a acțiunilor procedurale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea la fața locului; - Ridicarea de obiecte și documente; - Percheziția; - Ordonanțe de dispunere a expertizelor judiciare și întrebările care urmează a fi înaintate experților judiciari; - Audierea părții vătămate/sucesorul părții vătămate, martorilor bănuțitului/învinuitului. <p>2. Aspectele practice privind efectuarea acțiunilor de urmărire penală evocate <i>supra</i>.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Explicarea metodicii de realizare a acțiunilor de urmărire penală și aspectele necesare a fi elucidate prin aceste acțiuni.</p> <p>Indicarea participanților prezența cărora este obligatorie la efectuarea acțiunilor de urmărire penală descrise <i>supra</i> și rolul fiecărui participant la aceste acțiuni.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Curs-prelegere</i></p> <p>Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming Proiector/laptop Flipchart</p>	<p>Elaborarea proiectelor de acte procedurale. Studierea literaturii de specialitate din compartimentul bibliografie.</p>
<p>Tema 4. Particularitățile elaborării actelor procedurale inerente infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale:</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <p>1. Noțiunea de act procedural și caracteristicile acestuia.</p> <p>2. Structura actului procedural și argumentarea acestuia în dependență de categorie.</p> <p>3. Corectarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Curs-prelegere</i></p> <p>Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming Proiector/laptop Flipchart</p>	<p>Elaborarea proiectelor de acte procedurale în baza spețelor prezentate de formatori.</p>

<p>4. Încălcăările care atrag nulitatea actelor procedurale.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Studierea actelor procedurale (depersonalizate) preluate din practica judiciară, identificarea erorilor admise la întocmirea acestora. Întocmirea actelor procedurale în baza unor spețe prezentate audienților. Analiza actelor procedurale întocmite de audienți.</p>		
--	--	--

VI. EVALUAREA DISCIPLINEI

Formele de evaluare: continuă și finală.

A. Evaluarea continuă a audientului se va face cu note pe scara de la 1 la 10 pentru fiecare activitate în care este antrenat. Notele vor fi acordate pentru calitatea actelor procedurale întocmite (individual sau în grup), precum și pentru calitatea prestației verbale. La evaluarea activității continue se va ține cont de:

- participarea audienților în cadrul seminarelor;
- realizarea activităților individuale/în grup;
- răspunsuri orale, participare la dezbateri/studii de caz;
- redactarea unor acte în baza subiectelor discutate;
- susținerea unor testări obligatorii care vor conține sarcini cu obiective de evaluare a cunoștințelor, capacităților și competențelor/aptitudinilor profesionale;

B. Evaluarea finală va consta în examen scris, alcătuit dintr-un test-grilă (ce va cuprinde întrebări teoretico-aplicative) și sarcina practică.

C. Candidații la funcția de judecător se vor familiariza cu metodică investigării infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale promovând orele de curs, 4 ore auditoriale.

VII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

Instrumente juridice naționale

1. Constituția RM, adoptată la 29.07.1994, M.O. al RM, nr. 1, 1994;
2. Codul penal al RM, adoptat la 18.04.2002, nr. 985- XV;
3. Codul de procedură penală al RM, din 14.03.2003;
4. Codul Contravențional adoptat prin Legea nr. 218 din 24.10.2008;
5. Legea nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății;
6. Legea nr. 114/2024 privind sănătatea și bunăstarea mintală;
7. Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală;
8. Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;

9. Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului;
10. Legea 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor;
11. Ghiduri, Protocoale, Standarde: <https://ms.gov.md/legislatie/ghiduri-protocoale-standarde/>;
12. Legea RM privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope nr.713-XV din 6 decembrie 2001;
13. HG nr. 534/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind aprecierea medico-legală a gravității vătămării integrității corporale sau sănătății;
14. HG nr. 195/2017 privind aprobarea Nomenclatorului expertizelor judiciare.
15. HG nr. 134 din 2022 privind aprobarea Programului național de prevenire și control al infecției SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală;
16. HG nr. 79/2006 privind aprobarea cantității substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în circulație ilegală;
17. HG nr. 1088/2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului.
18. HG nr. 481/2011 cu privire la crearea Comisiei Naționale Antidrog.

Instrumente juridice internaționale

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la 10 decembrie 1948..
2. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din 04.11.1950 și Protocoalele adiționale:
3. Convenție Europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei (Convenția privind drepturile omului și biomedicina) din 04.04.1997 Ratificată prin Legea nr.1256-XV din 19.07.2002;
4. Codul Internațional al Eticii Medicale, derivă din Declarația de la Geneva a AMM. Adoptat de a Treia Adunare Generală a Asociației Medicale Mondiale, Londra, octombrie 1949;
5. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 16.12.1966. Adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 septembrie 1996;
6. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966. Adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966.
7. Convenția unică asupra stupefiantelor și protocolul de modificare a acestei convenții din 30.03.1961, în vigoare pentru R. Moldova din 16.05.1995;
8. Convenția ONU asupra substanțelor psihotrope din 21.02.1971, în vigoare pentru R. Moldova din 16.05.1995;
9. Convenția ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 20.12.1988, în vigoare pentru R. Moldova din 16.05.1995.

Practica judiciară

1. Decizia CSJ nr. 1ra-882/2022 din 02.11.2022 pe cauza penală de învinuire a lui Ceavdari Saveli în comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) CP . (condamnare);
2. Decizia CSJ nr.1ra-140/2023 din 19.07.2023 pe cauza penală de învinuire a cet. Golovatfi Cristina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) CP. (condamnare);
3. Decizia Colegiului penal lărgit al CSJ nr. 4-1re-48/2017 pe cauza penală de învinuire a lui Ciobanu Sergiu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal (condamnare; recurs în anulare);
4. Decizia Colegiului penal al CSJ nr. 1ra-214/2021 pe cauza penală de învinuire a cet. Angheluța Natalia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal (condamnare);

5. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 2 din 26.12.2011 cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor, sau analoagelor acestora și a precursorilor.

Jurisprudența internațională

1. Hotărârea CtEDO Voiculescu v. România (2014);
2. Hotărârea CtEDO Byrzykowski v. Polonia (2006);
3. Hotărârea CtEDO Calvelli și Ciglio v. Italia (2002);
4. Hotărârea CtEDO Lopes de Sousa Fernandes v. Portugalia (2017);

Hotărârile și deciziile Curții Constituționale

1. Hotărârea nr. 2 din 23.01.2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 6 pct. 111) din Codul de procedură penală (*definiția noțiunii de eroare gravă de fapt*);
2. Decizia de inadmisibilitate nr. 56 din 04.06.2024 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 213 lit. a) din Codul penal (imprevizibilitatea textului „*vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății*”).
3. Decizia nr. 51 din 05.04.2019 pentru controlul constituționalității unor prevederi din art. 85 alin. (1) din Codul contravențional (*consumul de marijuana în lipsa prescripției medicului*);
4. Decizia nr. 44 din 14.05.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 213 din Codul penal (*încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale*).
5. Hotărârea nr. 25 din 13.10.2015 privind controlul constituționalității unor prevederi ale HG nr. 79/2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.